

HRVATSKI SABOR

1834

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O USPOSTAVI INSTITUCIONALNOG OKVIRA ZA KORIŠTENJE STRUKTURNIH INSTRUMENATA EUROPSKE UNIJE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Proglašavam Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 6. srpnja 2012. godine.

Klasa: 011-01/12-01/82

Urbroj: 71-05-03/1-12-2

Zagreb, 10. srpnja 2012.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O USPOSTAVI INSTITUCIONALNOG OKVIRA ZA KORIŠTENJE STRUKTURNIH INSTRUMENATA EUROPSKE UNIJE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje institucionalni okvir za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj, namijenjenih provedbi operativnih programa iz programskog razdoblja 2007.-2013., kao i funkcije i odgovornosti tijela koje čine sustav upravljanja i kontrole korištenja sredstava (u daljnjem tekstu: Sustav).

Članak 2.

Strukturni instrumenti (u daljnjem tekstu: Sredstva) koji će se koristiti u Republici Hrvatskoj su Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond i Kohezijski fond, koji će biti na raspolaganju Republici Hrvatskoj danom pristupanja u članstvo Europske unije.

Članak 3.

(1) Programski dokumenti za korištenje Sredstava koje Republika Hrvatska izrađuje, a koje usvaja Europska komisija (u daljnjem tekstu: Komisija), jesu: Nacionalni strateški referentni okvir (u daljnjem tekstu: NSRO) i operativni programi.

(2) NSRO je krovni programski dokument kojim se utvrđuju prioriteti korištenja sredstava iz strukturnih instrumenata.

(3) Operativni programi su programski dokumenti kojima se prema pojedinim sektorskim područjima određuju mjere ključne za ostvarivanje prioriteta utvrđenih u NSRO-u te način njihove provedbe.

Članak 4.

U Republici Hrvatskoj provodit će se sljedeći operativni programi:

- Operativni program 'Promet';
- Operativni program 'Okoliš';
- Operativni program 'Regionalna konkurentnost';
- Operativni program 'Razvoj ljudskih potencijala';
- Operativni program za prekograničnu suradnju s Republikom Slovenijom;
- Operativni program za prekograničnu suradnju s Mađarskom;
- Operativni program za jadransku prekograničnu suradnju;
- Operativni program za prekograničnu suradnju s Bosnom i Hercegovinom;
- Operativni program za prekograničnu suradnju s Republikom Srbijom;
- Operativni program za prekograničnu suradnju s Republikom Crnom Gorom;
- Transnacionalni operativni program Jugoistočna Europa;
- Transnacionalni operativni program Mediteran.

Članak 5.

(1) U Sustavu u okviru operativnih programa iz članka 4. podstavka 1. do 4. ovoga Zakona uspostavljaju se sljedeća tijela: Koordinacijsko tijelo, Tijelo za reviziju, Tijelo za ovjeravanje, upravljačka tijela, posrednička tijela razine 1 te posrednička tijela razine 2.

(2) Posredničko tijelo razine 1 i Posredničko tijelo razine 2 ustrojavaju se u okviru pojedinog operativnog programa ukoliko Upravljačko tijelo tog operativnog programa prenosi dio svojih funkcija na Posredničko tijelo razine 1, odnosno na Posredničko tijelo razine 1 i Posredničko

tijelo razine 2, u kojem slučaju Upravljačko tijelo zadržava cjelokupnu odgovornost za upravljanje operativnim programom i obnašanje svih funkcija Upravljačkog tijela.

(3) Ista institucija može obnašati funkcije pojedinih tijela iz stavka 1. i 2. ovoga članka u više operativnih programa.

(4) Institucije koje obnašaju funkcije pojedinog tijela iz stavka 1. i 2. ovoga članka u okviru pojedinog operativnog programa iz članka 4. podstavka 1. do 4. ovoga Zakona uredbom će propisati Vlada Republike Hrvatske.

(5) Odredbe koje se odnose na tijela Sustava ne primjenjuju se na institucionalni okvir za provedbu operativnih programa iz članka 4. podstavka 5. do 12. ovoga Zakona. Institucionalni okvir za provedbu operativnih programa iz članka 4. podstavka 5. do 12. ovoga Zakona ustrojava se u suglasju s partnerskim zemljama koje sudjeluju u operativnom programu.

Članak 6.

(1) Koordinacijsko tijelo je nacionalno tijelo odgovorno za programiranje, uspostavu Sustava, donošenje pravila, razvoj integriranog sustava upravljanja informacijama (u daljnjem tekstu: MIS), praćenje provedbe na nacionalnoj razini te koordinaciju s Komisijom.

(2) Koordinacijsko tijelo u Sustavu obavlja sljedeće funkcije:

1. organizira izradu te izmjene i/ili dopune NSRO-a i operativnih programa, podnosi ih Komisiji te o njima pregovara s Komisijom;

2. nadzire napredak provedbe NSRO-a i priprema odgovarajuća strateška izvješća;

3. osigurava partnerstvo, razvija partnerske strukture i procedure te koordinira dijalog u procesu pripreme, provedbe, praćenja i ocjenjivanja operativnih programa;

4. koordinira korištenje Sredstava i drugih sredstava financijske pomoći te poduzima mjere u cilju sprečavanja dvostrukog financiranja;

5. priprema metodologiju i strategiju vrednovanja operativnih programa;

6. razvija planove vrednovanja, koordinira, organizira ili provodi vrednovanja vezana za korištenje i provedbu strukturnih instrumenata, osigurava upoznavanje javnosti s rezultatima te osigurava provedbu izvedenih aktivnosti;

7. uspostavlja sustav i metodologiju za praćenje projekata koji generiraju prihode;

8. uspostavlja, nadgleda i unapređuje Sustav;

9. koordinira aktivnosti vezane za postupak procjene usklađenosti Sustava s relevantnim propisima Europske unije te o tome izvještava Komisiju;

10. donosi pravilnike o postupanju tijela u Sustavu vezano za:

a) uspostavu i unapređenje sustava,

- b) strateško planiranje i programiranje,
- c) uvjete za pripremu i provedbu projekata,
- d) izbor projekata i odobravanje sredstava pomoći,
- e) prognoziranje i praćenje plaćanja,
- f) vrednovanje i zatvaranje operativnih programa,
- g) revizije,
- h) informiranje i vidljivost,
- i) korištenje tehničke pomoći;

11. daje prethodnu suglasnost na pravilnike o postupanju tijela u Sustavu za donošenje kojih su nadležna druga tijela;

12. prati primjenu pravilnika iz točke 10. i 11. ovoga stavka te osigurava razmjenu iskustava i komunikaciju među tijelima u Sustavu;

13. koordinira pripremu i izmjene kriterija za odabir projekata u suradnji s Upravljačkim tijelom te podnosi iste na odobrenje odboru za praćenje operativnog programa;

14. priprema Komunikacijski plan te koordinira provedbu mjera informiranja i vidljivosti u cilju pravilne primjene istoga;

15. prikuplja i evidentira informacije o revizijama, podnosi iste Tijelu za ovjeravanje te koordinira provedbu preporuka revizija;

16. u suradnji s Upravljačkim tijelom, odlučuje o sastavu odbora za praćenje operativnog programa;

17. osigurava razmjenu podataka s Komisijom putem elektronske aplikacije za razmjenu podataka SCF2007 (u daljnjem tekstu: SCF2007);

18. u suradnji s Tijelom za ovjeravanje, upravljačkim tijelima i posredničkim tijelima, razvija i unapređuje MIS;

19. osigurava zastupljenost Republike Hrvatske u Odboru iz članka 163. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i drugim radnim strukturama i odborima Komisije i Vijeća te osigurava širenje informacija o provedenim aktivnostima.

Članak 7.

(1) Tijelo za reviziju je nacionalno tijelo koje je funkcionalno nezavisno od Upravljačkog tijela i Tijela za ovjeravanje, odgovorno za vanjsku reviziju ispravnosti i učinkovitosti rada Sustava.

(2) Tijelo za reviziju obavlja sljedeće funkcije:

1. osigurava provođenje revizija s ciljem potvrđivanja učinkovitog funkcioniranja Sustava;
2. osigurava provođenje revizija operacija na temelju prikladnog uzorka s ciljem potvrđivanja deklariranih izdataka;
3. priprema i podnosi Komisiji revizijsku strategiju;
4. priprema i podnosi Komisiji godišnje kontrolno izvješće te završno kontrolno izvješće;
5. izdaje mišljenje o ispravnosti i učinkovitosti rada Sustava, s ciljem pružanja razumnog uvjerenja da su izjave o izdacima predstavljene Komisiji točne, te razumnog uvjerenja da su predmetne transakcije zakonite i pravilne;
6. ukoliko je primjenjivo, podnosi izjavu o (djelomičnom) zatvaranju, ocjenjujući zakonitost i pravilnost predmetnih izdataka;
7. priprema interne pisane procedure za provedbu svojih funkcija;
8. pri provođenju revizija uzima u obzir međunarodno prihvaćene revizijske standarde;
9. unosi odgovarajuće podatke u MIS te osigurava razmjenu podataka s Komisijom putem SCF2007;
10. čuva dokumente i evidencije o provedbi funkcija radi osiguravanja odgovarajućeg revizijskog traga;
11. provodi postupak procjene usklađenosti Sustava za svaki operativni program te priprema izvješće o istome, navodeći rezultate procjene te dajući mišljenje o usklađenosti Sustava s relevantnim propisima Europske unije.

Članak 8.

(1) Tijelo za ovjeravanje je nacionalno tijelo koje ovjerava izjavu o izdacima i zahtjeve za plaćanja prije upućivanja istih Komisiji.

(2) Tijelo za ovjeravanje u Sustavu obavlja sljedeće funkcije:

1. izrađuje i podnosi Komisiji ovjerene izjave o izdacima i zahtjeve za plaćanje;
2. ovjerava izdatke;
3. u svrhu certificiranja osigurava primitak odgovarajućih informacija od upravljačkog tijela o postupcima i verifikacijama provedenima u vezi s izdacima navedenima u izjavama o izdacima;
4. u svrhu certificiranja, brine o nalazima svih revizija provedenima od strane i prema ovlaštenju Tijela za reviziju;

5. održava računovodstvene evidencije u elektronskom obliku o svim izdacima koji su prikazani Komisiji;

6. vodi evidenciju o naplativim iznosima i iznosima koji su povučeni nakon otkazivanja cijelog ili dijela doprinosa za projekt;

7. dostavlja Komisiji prognozu zahtjeva za plaćanje;

8. dostavlja Komisiji izjavu o povučenim i naplaćenim iznosima, očekivanim povratima i nenaplativim iznosima.

(3) Institucija u kojoj se obavljaju funkcije Tijela za ovjeravanje može biti odgovorna i za plaćanja, ovjeravanje dodatnosti sredstava, nadzor nad nepravilnostima i pripremu dijela pravilnika o postupanju tijela u Sustavu, te u svrhu istoga obavlja sljedeće funkcije:

1. otvara i upravlja bankovnim računima državne riznice otvorenima posebno za Sredstva;

2. prenosi korisnicima javne doprinose sukladno zahtjevu za plaćanje koje je primilo od posredničkog tijela razine 1;

3. upravlja sa i knjiži iznose primljene i plaćene s bankovnih računa sukladno nacionalnom zakonodavstvu;

4. osigurava prilagodbu nacionalnog zakonodavstva u svrhu povezivanja planiranja i korištenja javnih sredstava s planiranjem i korištenjem Sredstava;

5. provodi izračun i verifikaciju dodatnosti te prikuplja i dostavlja Koordinacijskom tijelu sve odgovarajuće informacije;

6. osigurava smjernice za uočavanje, istraživanje i ispravak nepravilnosti kao i smjernice za provedbu preventivnih mjera, nadzire postupke vezane za nepravilnosti te osigurava komunikaciju i razmjenu iskustava o nepravilnostima između institucija;

7. izvještava Komisiju o nepravilnostima;

8. Uz prethodnu suglasnost Koordinacijskog tijela, donosi pravilnike o postupanju tijela u Sustavu vezano za:

a) prihvatljivost izdataka,

b) revizijski trag,

c) provjeru projekata u smislu izvršenja ugovornih obveza,

d) plaćanja,

e) ovjeravanje,

f) naplate,

g) nepravilnosti;

9. prati primjenu pravilnika iz točke 8. ovoga stavka te osigurava razmjenu iskustava i komunikaciju među tijelima u Sustavu;

10. donosi interne pisane procedure za provedbu svojih funkcija;

11. unosi odgovarajuće podatke u MIS te osigurava razmjenu podataka s Komisijom putem SCF2007;

12. čuva dokumente i evidencije o provedbi funkcija radi osiguravanja odgovarajućeg revizijskog traga.

Članak 9.

(1) Upravljačko tijelo je nacionalno tijelo koje upravlja operativnim programom.

(2) Upravljačko tijelo u Sustavu obavlja sljedeće funkcije:

1. osigurava izbor projekata za financiranje sukladno kriterijima primjenjivim za operativni program, kao i njihovu usklađenost s nacionalnim propisima i propisima Europske unije tijekom cijelog trajanja njihove provedbe;

2. osigurava provjeru isporuke svih sufinanciranih proizvoda i usluga te stvarni utrošak svih od strane korisnika prikazanih izdataka za projekte, kao i njihovu usklađenost s pravilima Europske unije i nacionalnim pravilima;

3. osigurava postojanje sustava za evidentiranje i čuvanje računovodstvenih podataka u elektroničkom obliku za svaki projekt iz operativnog programa te osigurava prikupljanje podataka o provedbi koji su potrebni za financijsko upravljanje, nadzor, provjeru, reviziju i vrednovanje;

4. osigurava da korisnici i druga tijela koja su uključena u provedbu projekata održavaju ili poseban računovodstveni sustav ili odgovarajuće računovodstvene šifre za sve transakcije koje se odnose na projekt, ne dovodeći u pitanje nacionalna računovodstvena pravila;

5. osigurava provođenje postupaka vrednovanja operativnih programa;

6. utvrđuje postupke u svrhu osiguravanja da se svi dokumenti u vezi s izdacima i revizijama, potrebni da se osigura odgovarajući revizijski trag, čuvaju na odgovarajući način;

7. osigurava da Tijelo nadležno za ovjeravanje u svrhu ovjeravanja prima sve potrebne informacije o postupcima i provjerama provedenima u vezi s izdacima;

8. u dogovoru s Koordinacijskim tijelom osniva odbor za praćenje za svaki operativni program te osigurava njegovo djelovanje;

9. usmjerava rad odbora za praćenje operativnog programa i osigurava mu potrebnu dokumentaciju koja će omogućiti nadzor nad kvalitetom provedbe operativnih programa u skladu sa specifičnim ciljevima istoga;

10. izrađuje i, nakon odobrenja odbora za praćenje operativnog programa, podnosi Komisiji godišnja i završna izvješća o provedbi operativnih programa;
11. provodi mjere informiranja i vidljivosti sukladno Komunikacijskom planu pripremljenom od strane Koordinacijskog tijela;
12. pruža Komisiji informacije koje joj omogućuju procjenu velikih projekata;
13. daje posredničkim tijelima naputke za provedbu delegiranih funkcija;
14. nadgleda rad posredničkih tijela na temelju procjene rizika;
15. prati napredak provedbe operativnih programa i provodi godišnji pregled;
16. prati provedbu pravila n+3 i poduzima potrebne mjere radi sprječavanja povrata nepotrošenih sredstava;
17. koordinira pripremu i potvrđuje planove za provedbu prioriteta operativnih programa te odobrava mjere u skladu s prioritetima istoga (može biti promijenjeno uz odobrenje programskog dodatka);
18. organizira i rukovodi godišnjim sastancima s Europskom komisijom o napretku provedbe operativnog programa;
19. provodi vrednovanja u skladu s planovima vrednovanja;
20. sudjeluje u pripremi opisa Sustava;
21. priprema interne pisane procedure za provedbu svojih funkcija sukladno pravilnicima koje je odobrilo Koordinacijsko tijelo;
22. unosi odgovarajuće podatke u MIS te osigurava razmjenu podataka s Komisijom putem SCF2007;
23. čuva dokumente i evidencije o provedbi funkcija radi osiguravanja odgovarajućeg revizijskog traga.

Članak 10.

(1) Posredničko tijelo razine 1 je nacionalno tijelo koje, u okviru odgovornosti Upravljačkog tijela, obavlja sljedeće delegirane funkcije vezane za odabir projekata za financiranje:

1. u skladu s Komunikacijskim planom pripremljenim od strane Koordinacijskog tijela, provodi mjere informiranja i vidljivosti s posebnim naglaskom na mjere namijenjene korisnicima;
2. provodi savjetodavne mjere osiguravajući razumijevanje korisnika o njihovim pravima i odgovornostima u vezi s financiranjem;

3. planira i pokreće izbor projekata u obliku otvorenog poziva za dostavu prijedloga projekata ili ograničenog poziva za dostavu prijedloga projekata te provodi postupak odabira projekata;
4. u suradnji s Posredničkim tijelom razine 2, priprema smjernice/upute za prijavitelje za ocjenjivanje i preliminarnu procjenu projekata;
5. osigurava ocjenjivanje sukladnosti projekata s kriterijima odabira koje je odobrio odbor za praćenje operativnog programa;
6. odabire projekte za financiranje te iste podnosi Posredničkom tijelu razine 2 na preliminarnu procjenu sukladnosti s pravilima prihvatljivosti;
7. priprema interne pisane procedure za provedbu svojih funkcija sukladno pravilnicima koje je odobrilo Koordinacijsko tijelo;
8. unosi odgovarajuće podatke u MIS;
9. čuva dokumente i evidencije o provedbi funkcija radi osiguravanja odgovarajućeg revizijskog traga.

(2) Ukoliko Posredničko tijelo razine 1 nije ustrojeno, zadatke iz stavka 1. ovoga članka obavlja Upravljačko tijelo.

(3) Osim funkcija delegiranih od Upravljačkog tijela, navedenih u stavku 1. ovoga članka, tijelo koje obnaša funkciju Posredničkog tijela razine 1 obavlja i sljedeće dodatne funkcije:

1. priprema nacrt kriterija za odabir projekata u okviru odgovarajućeg prioriteta ili mjere te isti podnosi Upravljačkom tijelu na provjeru;
2. inicira i razvija strateške projekte, što pridonosi ostvarivanju prioriteta ciljeva operativnog programa;
3. priprema i doručuje sektorski specifične dijelove NSRO-a i operativnih programa;
4. utvrđuje mjere za provedbu prioriteta operativnih programa te razvija uvjete i planove za njihovu provedbu;
5. provodi vrednovanja operativnih programa u skladu s planovima vrednovanja;
6. priprema prognoze korištenja Sredstava te financijskih obveza po projektima;
7. prati provedbu prioriteta i mjera odgovarajućeg operativnog programa i o tome izvještava Upravljačko tijelo;
8. priprema i podnosi Upravljačkom tijelu informaciju o velikim projektima;
9. planira i upravlja alokacijama iz Sredstava i nacionalnih izvora te osigurava nacionalno sufinanciranje projekata;

10. zaključuje ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava s korisnicima i Posredničkim tijelom razine 2;

11. priprema i dostavlja tijelu odgovornom za plaćanje zahtjev za prijenos javnih sredstava korisniku te osigurava ukupnost plaćanja javnog doprinosa;

12. osigurava provedbu naknade sredstva koja nisu ispravno plaćena te vodi evidenciju o iznosima koji trebaju biti ili su naknađeni;

13. dostavlja Tijelu za ovjeravanje i tijelu odgovornom za plaćanja informacije o iznosima koji trebaju biti nadoknađeni te o već nadoknađenim sredstvima.

Članak 11.

(1) Posredničko tijelo razine 2 je nacionalno ili javno tijelo koje, u okviru odgovornosti Upravljačkog tijela, obavlja sljedeće delegirane funkcije koji se odnose na provjeru jesu li financirani proizvodi i usluge isporučeni, jesu li izdaci koje je korisnik prikazao za projekt stvarno nastali te udovoljavaju li nacionalnim i pravilima Europske unije tijekom cijelog razdoblja provedbe i trajanja projekta:

1. u skladu s Komunikacijskim planom pripremljenim od strane Koordinacijskog tijela, provodi mjere informiranja i vidljivosti, s posebnim naglaskom na mjere namijenjene korisnicima;

2. provodi savjetodavne mjere, osiguravajući razumijevanje korisnika o njihovim pravima i odgovornostima u vezi s financiranjem;

3. osigurava pravilnu provedbu mjera informiranja i vidljivosti od strane korisnika;

4. pomaže Posredničkom tijelu razine 1 u pripremi smjernica za korisnike, a posebno onih dijelova u kojima se utvrđuju specifični zahtjevi za preliminarnu procjenu sukladnosti projekata s primjenjivim pravilima o prihvatljivosti;

5. obavlja preliminarnu procjenu sukladnosti projekata s primjenjivim pravilima o prihvatljivosti te dostavlja nalaze i mišljenja o istome Posredničkom tijelu razine 1;

6. pruža administrativnu pomoć Posredničkom tijelu razine 1 za ocjenjivanje projekata u slučaju otvorenog poziva za dostavu prijedloga projekata;

7. zaključuje ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava s korisnicima i Posredničkim tijelom razine 1;

8. provjerava isporuke i prihvatljivost izdataka projekata, te obavlja administrativne i provjere na terenu;

9. dostavlja informacije o provjerenim izdacima resornom ministarstvu/instituciji koja je izvršila financiranje kao i Upravljačkom tijelu;

10. nadzire napredak projekata te izvještava o tome Posredničko tijelo razine 1;

11. ispituje sumnje na nepravilnosti te izvještava o tome Posredničko tijelo razine 1;
 12. osigurava da korisnici upotrebljavaju poseban računovodstveni sustav za projekte;
 13. priprema interne pisane procedure za provedbu svojih funkcija, sukladno pravilnicima koje je odobrilo Koordinacijsko tijelo;
 14. unosi odgovarajuće podatke u MIS;
 15. čuva dokumente i evidencije o provedbi funkcija radi osiguravanja odgovarajućeg revizijskog traga.
- (2) Ukoliko Posredničko tijelo razine 2 nije ustrojeno, zadatke iz stavka 1. ovoga članka obavlja Upravljačko tijelo.

Članak 12.

Uredbu iz članka 5. stavka 4. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 13.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Odluka o strateškim dokumentima i institucionalnom okviru za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, br. 116/10.).

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 400-01/12-01/03

Zagreb, 6. srpnja 2012.

HRVATSKI SABOR

Potpredsjednik

Hrvatskoga sabora

Josip Leko, v. r.